

Explicaziuns tar il sboz per ina revisiun parziala da la lescha davart ils fatgs da sanadad dal chantun Grischun (aboliziun da la restricziun da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi)

1. Situaziun da partenza

1.1 Dretg federal

Tenor l'art. 37 al. 3 da la lescha federala dals 18 da mars 1994 davart l'assicuranza da malsauns (LAMal; CS 832.10) fixeschan ils chantuns, sut tge premissas che medias e medis, che han ina permissiun chantunala per manar in'apoteca, han il medem status giuridic sco las apotecras ed ils apotechers admess. En quest connex resguardan els en spezial las pussaivladads da las pazientas e dals pazients dad avair in access ad in'apoteca. L'intent da l'art. 37 al. 3 LAMal è quel da garantir ch'il provediment da las pazientas e dals pazients cun medicaments saja optimal, adattà a las relaziuns chantunalas e il medem mument economicamain supportabel per il sistem d'assicuranza da malsauns obligatoric. La LAMal pussibilitescha correspudentamain als chantuns da reglar en atgna cumpetenza il provediment da la populaziun cun medicaments tras las medias e tras ils medis.

Tenor l'art. 24 al. 1 lit. a da la lescha federala dals 15 da december 2000 davart ils medicaments ed ils products medicinali (lescha davart ils products terapeutics, LPTer; CS 812.21) dastgan apotecras ed apotechers consegnar medicaments, ch'èn suttamess ad ina prescripziun medicinala, sin recept da la media u dal medi ed en cas excepziunals motivads er senza recept da la media u dal medi. Tenor l'al. 1 lit. b dastgan ulteriuras personas medicinalas consegnar medicaments ch'èn suttamess ad ina prescripziun medicinala, e quai conform a las disposiziuns da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi. La lescha davart ils products terapeutics surlascha uschia senza restricziuns als chantuns da reglar la dispensaziun directa tras la media u tras il medi.

Sco part da las mesiras per reglar ils avantatgs monetars tar la revisiun ordinaria da la lescha davart ils products terapeutics (2. etappa) è vegnì mess en discussiun – en la consultaziun ch'il departament federal da l'intern ha fatg dals 21 d'october 2009 fin ils 5 da favrer 2010 – in scumond da la consegna da medicaments tras la media u tras il medi en il sector ambulat. En quest connex duai esser vinavant pussaivel da consegnar medicaments en il rom dal tractament da la media u dal media respectivamain da la veterinaria u dal veterinari sco er tar visitas a chasa u sin il bain puril. Ultra da quai duain ils chantuns avair la pussaivladad da permetter a medias ed a medis da consegnar medicaments, sche la proxima аптеca publica na po betg vegnir cuntanschida cun in med da transport public entaifer in temp raschunaivel. Quest temp duai vegnir concretisà en in'ordinaziun dal cussegl federal.

En sia posiziun è la regenza s'exprimida cunter la proposta da scumandar il dretg d'ina dispensaziun directa tras la media u tras il medi. In tal scumond avess per consequenza ch'il provediment da la populaziun cun medicaments sa pegiurass considerablamain. Il "service public", q.v.d. in provediment adequat da la populaziun cun medicaments, vegniss mess en dumonda tras il scumond nov proponì. Las pazientas ed ils pazients en noss chantun, ch'è per gronda part populà en moda decentrala, stuessan – en cas d'in nov scumond – acceptar malempernaivladads considerablas. En spezial umans pli vegls u persunas ch'èn restrenschidas en lur mobilitad stiman zunt fitg ch'els vegnan – a chaschun d'ina consultaziun – provedids da lur media u da lur medi da famiglia cun ils medicaments necessaris che correspundan a lur malsogna. Per blers umans en las valladas dal Grischun fissi cumbinà cun spesas considerablas, sch'els stuessan sa render en in vitg cun in'apoteca publica pervia d'in medicament. Er las pussaivladads da gudogn da las medias e dals medis che pratitgeschan en moda libra sa pegiurassan massivamain tras il scumond proponì ed ad ellas ed ad els mancass l'impuls per surpigliar u per avrir ina pratica da medischina generala en il chantun Grischun. Las entradas or da la dispensaziun directa da medicaments èn numnadamain ina funtauna d'entradas essenziala per las medias e per ils medis en las valladas dal Grischun.

Praticamain tut ils chantuns da la Svizra tudestga èn er s'exprimids cleramain cunter la proposta da scumandar la dispensaziun directa tras la media u tras il medi. Pervia da quai pon ins partir dal fatg ch'il scumond da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi na vegnia betg integrada en la missiva dal cussegl federal tar la revisiun da la

lescha davart ils products terapeutics (2. etappa) u vegnia – cas cuntrari – stritgada dal parlament or dal sboz da la lescha dal cussegl federal.

1.2 Regulaziun da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi en ils singuls chantuns

La consegna da medicaments umans tras la media u tras il medi è reglada en moda differenta en ils chantuns. En quattordesch chantuns (BL, SO, AI, AR, GL, LU, OW, NW, SG, SZ, TG, UR, ZG, ZH) dastgan las medias ed ils medis consegnar medicaments a lur pazientas ed a lur pazients. En nov chantuns (AG, BS, FR, GE, JU, NE, TI, VD, VS) è la dispensaziun directa tras la media u tras il medi scumandada da princip ed en trais chantuns (BE, GR, SH) vegnan applitgads systems maschadads (emprima consegna en BE ed en GR, permissiun ordaifer lieus pli gronds en SH).

Cun excepziun dals chantuns Argovia, Basilea Citad e Grischun permettian pia tut ils chantuns da la Svizra tudestga a las medias ed als medis da consegnar medicaments umans – ordaifer ils cas d'urgenza u ordaifer las visitas a chasa – sut tschertas circumstanzas directamain en lur pratica.

1.3 Regulaziun da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi en il chantun Grischun

En il Grischun vala dapi l'onn 1985 in sistem maschadà. Tenor l'art. 36 al. 2 da la lescha davart ils fatgs da sanadad dal chantun Grischun (lescha da sanadad, DG 500.000) vegn la permissiun concedida a medias ed a medis, sche la pratica vegn manada en ina vischnanca senza аптеca publica che garantescha in provediment permanent da la populaziun e sch'igl è garanti ch'ils medicaments vegnian depositads e consegnads en moda e maniera cumpetenta. La vendita libra u la furniziun da revendidras e da revendidors n'è betg permessa.

Las medias ed ils medis che n'han betg ina permissiun per manar in'apoteca privata tenor l'art. 36 al. 3 èn mo autorisads da duvrar medicaments durant la consultaziun (lit. a) sco er da consegnar per mintga diagnosa suenter la consultaziun l'unitad originala la pli pitschna d'in medicament (lit. b).

L'art. 44 oblighescha las apotecas publicas en vischnancas senza medis che dispenseschan sezs da mantegnair di e notg in servetsch d'urgenza permanent per garantir in provediment farmaceutic da la populaziun. Apotecas che sa chattan en stretga vischinanza pon – cun l'approvaziun da l'uffizi – far cuminaivlamain il servetsch d'urgenza.

1.4 Relasch d'ina lescha introductiva tar la lescha federala davart ils medicaments ed ils products medicinalis

Il sboz d'ina lescha introductiva tar la lescha federala davart ils medicaments ed ils products medicinalis ch'è vegnì tramess en consultaziun ils 16 da fanadur 2009 preveseva da transferir – per motivs da la sistematica (concentraziun da tut las disposiziuns dal sector da medicaments en ina lescha) – en la lescha introductiva, e quai senza midadas materialas, tut las disposiziuns che la lescha da sanadad vertenta cuntegna davart la restricziun dal dretg da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi e davart las obligaziuns che resultan per las apotecas publicas en quest connex da mantegnair di e notg in servetsch d'urgenza permanent per garantir il provediment farmaceutic da la populaziun.

En la consultaziun ha l'uniun grischuna da medias e da medis pretendì d'abolir la restricziun dal dretg da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi cun las suandantas motivaziuns:

- Mo cun la libra tscherna da la pazienta u dal pazient po vegnir garantì in provediment segir che tegna quint da las abitantas e dals abitants da noss chantun.
- Fin l'onn 1984 han tut las medias e tut ils medis dal Grischun pudì dispensar directamain ils medicaments ed igl èn vegnidas avertas bleras praticas novas sin la champagna. Bleras medias e blers medis giuvens èn vegnids a Cuir, en las regiuns pli grondas ed en ils lieus turistics. Il scumond da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi avess stuì attrair dapli apotecas en la periferia. Questa finamira n'è betg vegnida cuntanschida. Cun fitg paucas excepziuns è il dumber da las apotecas creschì en ils lieus gronds, ed ils ultims onns èn oravant tut las chadainas d'apotecas s'installadas en lieus ch'èn finanzialmain interessants. A medem temp èn las praticas dal provediment da basa sa reducidas e per l'avegnir sa mussa ina mancanza gravanta en il provediment da basa.
- Questa mancanza en il provediment da basa vegn anc a sa pegiurar en il Grischun, sch'il stop da medias e da medis dal provediment da basa vegn schlucà, perquai che provedidras e provediders da basa pon sa domiciliar da nov er en auters chantuns, en chantuns che permettian la dispensaziun

directa tras la media u tras il medi, che han valurs dals puncts da taxa pli autas, ed en aglomeraziuns, nua che 20 fin 30 provedidras e provediders da basa sa partan il servetsch d'urgenza. Senza la dispensaziun directa tras la media u tras il medi na vegn il Grischun strusch a pudair recrutar medias e medis giuvens.

- Senza provedidras e provediders da basa, ch'èn ils posts da consultaziun ils pli favuraivels dal sector da sanadad, vegnan las premias da las cassas da malsauns a s'augmentar anc pli svelt.
- Sche las citads da Turitg e da Winterthur sco er la citad da Schaffusa che s'occupa er da la consegna da medicaments tras la media u tras il medi ed il chantun Argovia survegnan la dispensaziun directa tras la media u tras il medi, vegn il Grischun ad esser l'unic chantun da la Svizra tudestga che n'ha betg questa libertad da tscherner la consegna da medicaments.

Las apotecras ed ils apotechers han fatg valair che las disposiziuns dal sboz che concernan la dispensaziun directa midian las definiziuns e las formulaziuns cumprovas vertentas da la lescha da sanadad ch'è vegnida revedida parzialmain l'onn 2007 a favur da las medias e dals medis, senza ch'i dettia motivs objectivs per quai. La pretensiun da las medias e dals medis per abolir il scumond da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi è vegnida refusada vehementamain. Questa pretensiun saja gia vegnida discutada detagliadamain e refusada a chaschun da la revisiun parziala da la lescha da sanadad l'onn 2007.

Considerond las posiziuns ch'èn entradas durant la consultaziun da l'uniun grischuna da medias e da medis e da l'uniun grischuna d'apotecras e d'apotechers ha la regenza concludì da renunziar al transferiment da las disposiziuns ch'èn cuntegnidas en la lescha da sanadad e che concernan la dispensaziun directa tras la media u tras il medi e las obligaziuns da las apotecas publicas, che resultan da quai, vi en la lescha introductiva tar la lescha davart ils products terapeutics.

2. Giudicament da las finamiras che vegnan persequitadas dal chantun cun la restricziun da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi

Cun la restricziun da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi (consegna da medicaments) ch'è vegnida introducida en il rom da la lescha da sanadad dals 2 da december 1984 è vegnidas persequitadas en spezial las suandantas finamiras:

- **Garantir di e notg il provediment da la populaziun cun medicaments**
En chantuns ed en stadis, nua che questa partiziun stricta da las incumbensas è s'establida, datti ina vasta rait d'apotecas che garantesch di e notg il provediment da la populaziun cun medicaments. Ina gronda speschezza d'apotecas cun in servetsch d'urgenza che funcziunescha bain è per la populaziun in grond avantatg per in'automedicaziun raschunaivla. En regiuns, nua che la dispensaziun directa tras la media u tras il medi vegn pratigada senza restricziuns, exista il privel che l'apoteca publica daventia in staupaforas che po vender mo pli quels medicaments che vegnan duvrads da rar da las medias e dals medis e che n'èn pervia da quai betg avant maun en l'apoteca privata. La consequenza da quai po esser che er gronds vitgs n'han nagina apoteca pli e ch'il provediment da la populaziun cun medicaments n'è betg pli garanti senza auter en talas regiuns, perquai ch'i manca ina vasta purschida da medicaments, sco ch'ella po vegnir purschida mo en in'apoteca publica.
- **Introducir in sistem favuraivel per consegnar medicaments**
Sch'il dumber da medias e da medis crescha, resulta da quai ina concorrenza pli gronda tranter els. Quai po chaschunar che las pussaivladads da gudogn ch'èn avant maun vegnan exauridas pli fitg cun la dispensaziun directa tras la media e tras il medi. Il sistem da consegna il pli favuraivel è quel, nua che la persuna che ordinescha in medicament n'ha nagin interess vi da la svieuta, entant che la persuna che consegna il medicament n'ha nagina influenza sin il gener e sin la quantidad dals medicaments ordinads.
- **Stgaffir ina basa economica per mantegnair apotecas existentas sco er per avrir apotecas novas**
Tras ina restricziun da la consegna da medicaments tras las medias e tras ils medis duai l'avertura d'apotecas publicas vegnir pussibilitada e facilitada er en quellas regiuns ch'èn stadas dependentas enfin ussa sulettamain da l'apoteca privata da la media u dal medi. Per bieras apotecas existentas n'è la restricziun da la dispensaziun directa tras las medias e tras ils medis nagut auter ch'il mantegniment da la basa economica ch'è necessaria per che l'apoteca possia exister vinavant.

Qua sutvart suonda in giudicament, sche las finamiras ch'èn vegnidas persecitadas dal chantun cun la restricziun da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi èn vegnidas cuntanschidas.

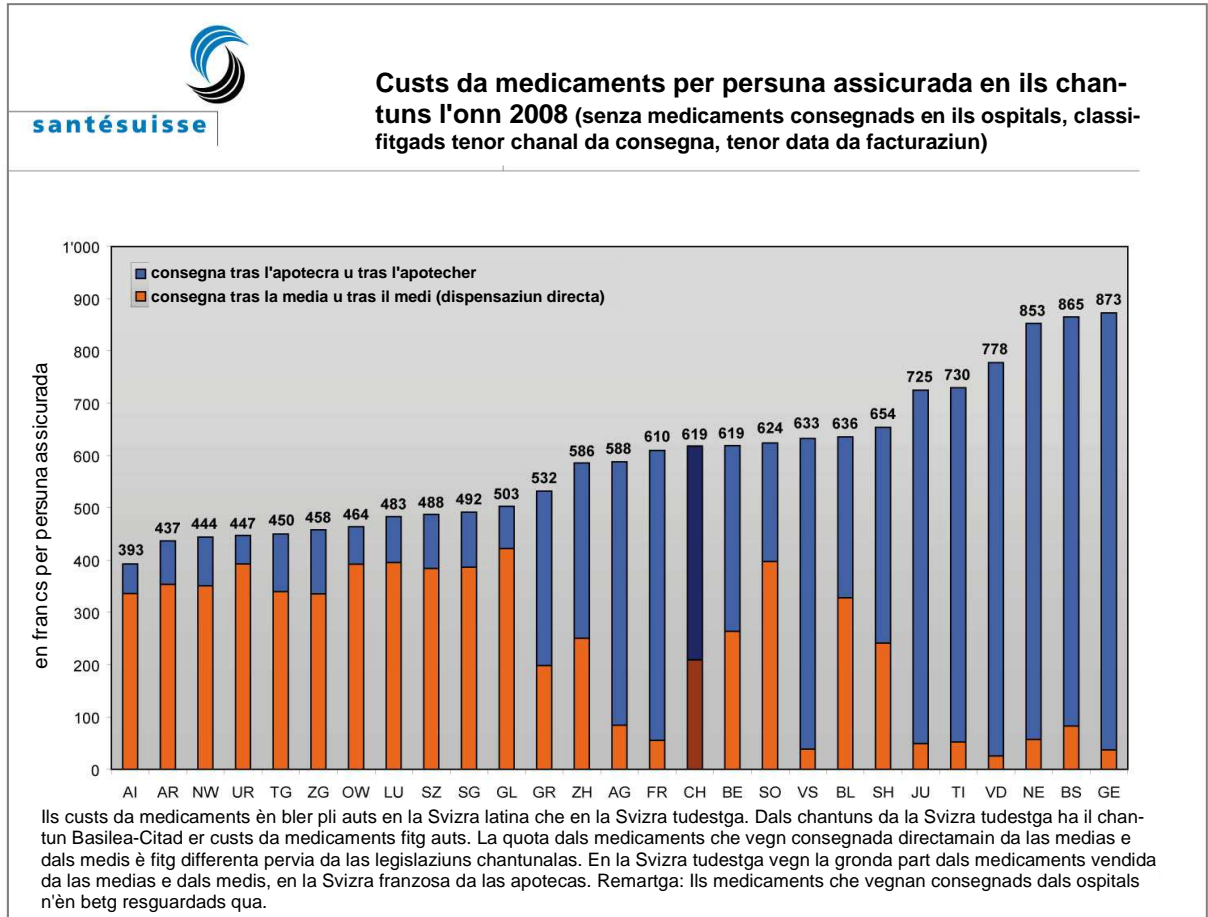
Introducir in sistem favuraivel per consegnar medicaments

Chantuns, nua che las medias e ch'ils medis han il dretg da dispensar directamain ils medicaments han – cuntrari a las explicaziuns en la missiva (1983/84 p 148) – custs pli bass tar ils medicaments per abitanta u per abitant che chantuns che n'han betg quest dretg da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi.

Sco che la grafica da santésuisse davart ils custs da medicaments 2008 mussa qua sutvart, èn ils custs da medicaments per abitanta u per abitant en ils chantuns cun

dispensaziun directa cleramain pli bass che tals en ils chantuns senza dispensaziun directa.

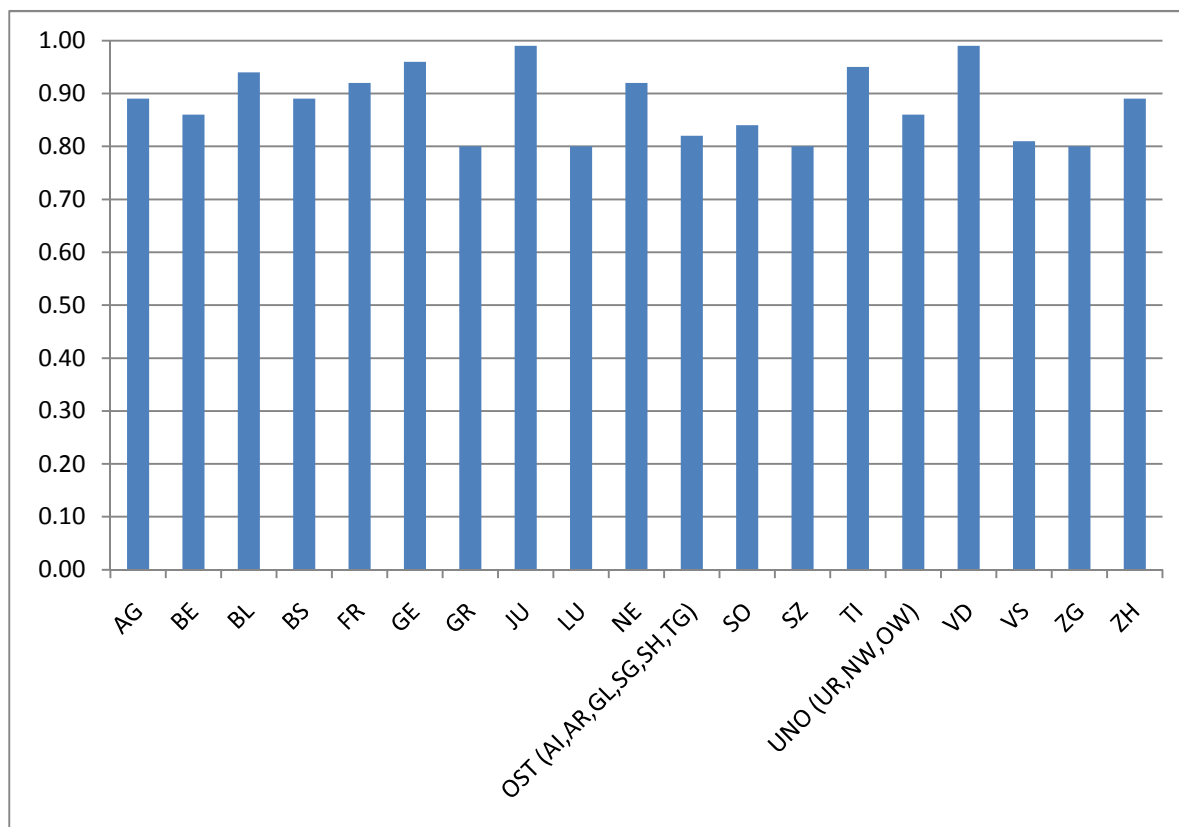
Illustraziun 1: Custs da medicaments per persuna assicurada en ils chantuns l'onn 2008

Funtauna: pool da datas da la santésuisse / datas mensilas zercladur 2009

Sco che la grafica 2 mussa, han ils chantuns senza dispensaziun directa tendenzialmain valurs dals puncts da taxa da TARMED ch'èn pli autas che quellas da chantuns cun dispensaziun directa. Quai n'è betg sorprendent, perquai che las medias ed ils medis che pratitgeschan en chantuns senza dispensaziun directa vulan gudagnar precis uschè bler sco lur collegas en chantuns cun dispensaziun directa.

Illustraziun 2: Valurs dals puncts da taxa da TARMED en ils chantuns l'onn 2009

Stgaffir ina basa economica per mantegnair apotecas existentas sco er per avrir apotecas novas

Garantir di e notg il provediment da la populaziun cun medicaments

Dapi l'onn 1985 (introducziun da la restricziun dal dretg da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi) èn vegnidas avertas las suandantas apotecas en il Grischun:

num	lieu	data
apoteca Fortuna	Cuira	1986
apoteca Giacometti	Cuira	1989
apoteca Amavita en la staziun	Cuira	2007
drogaria apoteca Lacuna	Cuira	2007
apoteca Gäuggeli	Cuira	2008
drogaria apoteca Dropa	Cuira	2008

apoteca Laboswiss	Tavau	2007
drogaria apoteca Dropa Tavau	Tavau	2008
apoteca Desertina	Mustér	1994
apoteca da la staziun Landquart	Landquart	1999
apoteca Zurburg	Maiavilla	1995
apoteca Roseg	Puntraschigna	1997
L'Altra Farmacia	Roveredo	2000
apoteca Piz Ot	Samedan	2010

Dapi l'onn 1985 èn vegnidas serradas las suandantas apotecas:

apoteca retica	Tavau	1998
apoteca Central	Tavau	2001
apoteca Pill Tavau	Tavau	2007

Cuntrari a las aspectativas èn vegnidas avertas mo paucas apotecas novas ordaifer ils centers pervia da la restricziun da la dispensaziun directa tras las medias e tras ils medis. La pli gronda part da las averturas e da las serradas è vegnida fatga en territoris nua ch'i aveva gia in'apoteca.

La finamira da cuntanscher resp. da facilitar in'avertura d'apotecas en quels territoris che dependan unicamain da las apotecas privatas da las medias e dals medis n'è betg vegnida cuntanschida cun la restricziun da la consegna da medicaments tras las medias e tras ils medis. Per proveder di e notg la populaziun cun medicaments dependan grondas parts dal chantun da las medias e dals medis che pratitgeschan là. Il provediment da la populaziun ordaifer ils centers vegna garantida vinavant per gronda part da las medias e dals medias dal provediment da basa ch'èn sa domiciliads là. Mo en fitg paucas vischnancas han las apotecas surpiglià questa incumbensa.

3. Aboliziun da la restricziun dal dretg da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi

La restricziun vertenta dal dretg da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi en il chantun chaschuna ch'il Grischun n'è – envers ils auters chantuns da la Svizra da l'ost – betg attractiv per avrir in nova pratica u per surpigliar ina pratica existenta.

En vista a la mancanza da medias e da medis dal provediment medicinal da basa che sa manifestescha en il Grischun duai il sistem da la dispensaziun directa restrenschiada, ch'è vegnì introducì l'onn 1984 en il Grischun, puspè vegnir abolì. L'aboliziun da la restricziun da la dispensaziun directa duai render il Grischun pli attractiv per medias e per medis che pratitgeschan sin agen quint e duai contribuir uschia ch'il provediment cun medicaments saja garantì en il futur per la populaziun dal Grischun.

Las disposiziuns legalas per restrenscher la dispensaziun directa tras la media u tras il medi sa chattan en la lescha da sanadad (DG 500.000). Per abolir las disposiziuns correspondentas sto questa lescha pia vegnir suttamessa ad ina revisiun parziala.

4. Explicaziuns tar il sboz per ina revisiun parziala da la lescha da sanadad

Art. 6a lit. g

Sche la dispensaziun directa tras la media u tras il medi vegn dada libra, daventa questa disposiziun obsoleta.

Art. 36

La disposiziun excepziunala da l'al. 2 per permetter apotecas da media u da medi privatas daventa obsoleta, sche la dispensaziun directa tras la media u tras il medi vegn dada libra. Las pretensiuns per manar in'apoteca privata vegnan regladas en l'avegnir en la lescha introductiva tar la lescha davart ils products terapeutics. Correspondentamain sto er vegnir stritgà l'al. 1.

Art. 44

Perquai che la dispensaziun directa vala per tut las medias e per tut ils medis, na vegnan las apotecas er betg pli obligadas da garantir di e notg in servetsch d'urgenza permanent.

Art. 50a

Sche la dispensaziun directa vegn dada libra per tut las medias e per tut ils medis, daventa questa disposiziun obsoleta.

Art. 50b

Sche la dispensaziun directa vegn dada libra per tut las medias e per tut ils medis, daventa questa disposiziun obsoleta.

Art. 55

Per che las pretensiuns da la lescha introductiva tar la lescha davart ils products terapeutics per manar in'apoteca privata valian er per medias e per medis, sto l'art. 20 al. 1 e 2 da la versiun da la lescha introductiva tar la lescha davart ils products terapeutics, suttamessa da la regenza al cussegl grond per la tractar en la sessiun da zercladur, vegnir cumpletta cun questa gruppa professiunala. La missiva concernent il relasch d'ina lescha introductiva tar la lescha davart ils products terapeutics, ch'è vegnida deliberada da la regenza na prevesa anc betg questa cumplettaziun. Sin basa da questa cumplettaziun sto l'autorisaziun da consegnar medicaments vegnir circumscribta da nov en general cun ils medicaments che vegnan duvrads normalmain en il champ professiunal.

5. Consequenzas finanzialas e persunalas

Sche la dispensaziun directa vegn dada libra per tut las medias e per tut ils medis, na ston ins betg far quint cun consequenzas negativas per il svilup da las premias ed uschia per ils custs dal chantun per la reducziun individuala da las premias. Sco cumprovà sut la cifra 2 han chantuns, nua che las medias e ch'ils medis han il dretg da dispensar directamain ils medicaments, custs pli bass tar ils medicaments per abitanta u per abitant che chantuns nua che las medias ed ils medis n'han betg quest dretg. Sche la restricziun da la dispensaziun directa tras la media u tras il medi vegniss per-

cunter cuntinuada, stuessan ins far quint che la valur dals puncts da taxa da TARMED stuess vegnir augmentada per pussibilitar a las medias ed als medis dal provediment da basa in gudogn en il Grischun ch'è cumparegliabel cun il gudogn en auters chantuns. Ina valur dals puncts da taxa pli auta e custs da medicaments pli auts avessan – cuntrari a la liberaziun da la dispensaziun directa per tut las medias e per tut ils medis – consequenzas negativas per l'assicuranza obligatorica per la tgira da persunas mal-saunas ed uschia er per las expensas dal chantun per la reducziun individuala da las premias.

6. Introducziun da la nova regulaziun

Igl è previs da metter en vigur la revisiun parziala da la lescha da sanadad per il 1. da schaner 2012.